

Brv 5.

Naše današnje znanje

o

O b r s t u / i b r s t i k u.

Predočeno

uz osobiti obzir na Kras na temelju putnih studijâ i uz
uporabu dotičnoga knjižtva.

Izdano po

c. k. glavnom zapovjedničtvu u Zagrebu
kao zemaljskoj upravnoj oblasti za hrv.-slavon. vojnu Kраjinu.

Sastavio

Josip Wessely,

glavni nadzornik dobara i ravnatelj šumarske akademije.

(*Prilog družvenomu organu hrv.-slavon. šumarskoga družtva.*)

• • •

Zagreb 1879.

Knjigotiskara i litografija C. Albrechta.

U v o d.

Odkad je stoke na svetu, otdad će biti za cielo i to, da se stoka hrani brstom. Vidivši ljudi svagdje, da brst ide stoci u slast, i da joj prija te pošto je svakomu lasno na um palo, da bi se brst mogao spravljati za zimsku krmu ponajpače ondje, gdje ne ima druge krme, to nije trebalo nikakva bistroumlja, da se ljudi sibilja prihvate spravljanja brsta.

I stari Rimljani, kako nam Plinij, Columella i Cato¹ svojimi spisovi dokazuju, skupljahu velike množine brestova, johova, topolova i hrastova lišća, da njim zimi hrane stoku.

Još je i danas ne samo ondje, gdje potomci klasičnih Rimljana gospodare, već i na Alpah, na evropskom sjeveru te po mnogih drugih zemljah brst toli nuždna krma, da bi bez nje jedva mogli prehraniti osobito ovce i koze. I u austro-ugarskoj državi znadu za brst, te ne samo da ugone blago, da samo brsti, ili da ubiru tu krmu te zelenom da hrane blago, već i suše lišće te ga spravljaju za zimu, samo što to ne biva svuda istim načinom i koliko bi trebalo.

Kao što pravi gospodari tako i gospodarski teoretičari znadu dobro za brst i u svakoj učevnoj knjizi, dapače i u knjigah o šumskih obrtih spominje se brst ili se o njem i potanje razpravlja.

Naši učitelji gospodarstva držahu od vajkada, da je brst ravan drugoj krmi, dapače i najnoviji apostoli umnoga krmljenja propoviedaju u jedan glas sa svojim vodjom Setegastom: da „lučbene“ iztrage zasvjedočavaju, kako u brstu ima ista sadržina hranečih tvari, koja i u krmi najveće vrednoće.

Kakó različitim vrstima stoke prija brst.

Svagdje, gdje kozâ ima, znâ već svako diete, da koza samo za nevolju pâse, a da čudnom lakomošću brsti lišće, pu-

¹ Cato, stariji, opisuje krmljenje brstom u knjizi „de re rustica“ V. 13.

Našim čitateljem!

Početkom godine 1879. nastupio je naš društveni organ „Šumarski list“ svoj treći tečaj. S najvećom zadovoljnošću možemo konstatovati, da se je broj predplatnika na naš list znatno pomnožao, što je jasnim dokazom, da jedini u Hrvatskoj izlazeći list za šumarsku struku sve to više prijatelja i privrženika dobiva. S toga mislimo, da ne ćemo učiniti s gorega, ako svu p. n. gg. čitatelje i prijatelje našega organa kao prave domoljube i pristaše liepe šumarske struke pozovemo i najučitivije zamolimo, da nam i u buduće svoje privrženosti ne uzkrate i da ujedno nastoje o što većem razširenju našega domaćega „Šumarskog a lista“ u krugu svojih znanaca i prijatelja i da onu p. n. gg. strukovnjake, kojim naš organ još do sada poznat nije, na isti dobrohotno upozore. Predplata na list stoji za nečlanove na cielu godinu i to za lugare i podčinjeno niže šumsko osoblje samo 2 for., za činovničtvo 4 for. P. n. gg. društveni članovi pako plaćaju godimice uz društveni prinos od 2 for. za list i to činovnici 3 for., a niže lugarsko i pomoćno osoblje samo 1 for. 50 nov. Novci neka se izvole poštovnom doznačnicom priposlati na društvenoga tajnika, g. c. kr. šumara Vojtjeha Sandtnera, u Zagreb, Ilica br. 82, I. kat.
